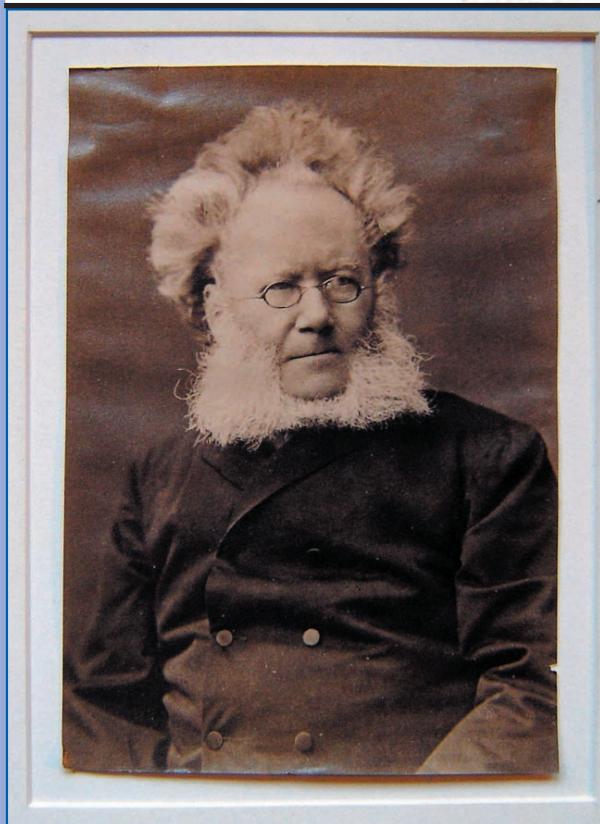

ANTIKVARIAT

BRYGGEN

Katalognummer 22, side 9.

Katalog 4

-) En kort liste
norsk skjønnlitteratur
-) Ibsenfotografier

Kjære bokvenn!

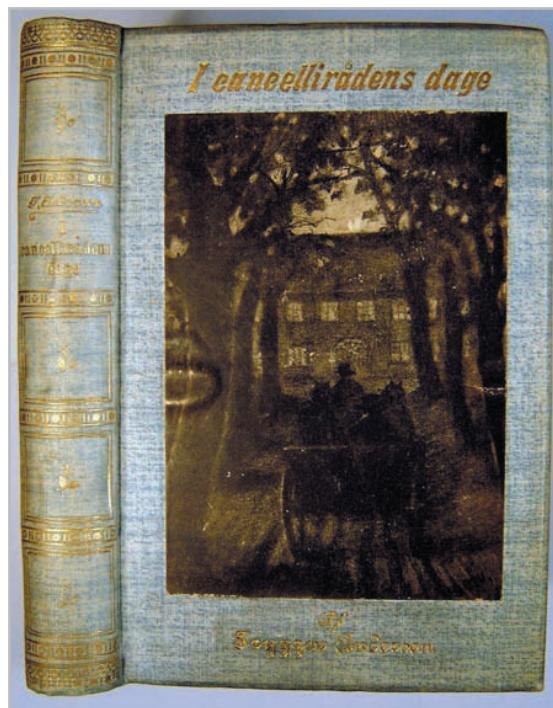
Da fant jeg igjen tid til å sette sammen en liten liste med bøker. Listen er kort men variert innen kategorien norske førsteutgaver. I tillegg er det noen svenske utgaver av Riverton og Richter Frich.

Som Bjørnsonsamler er jeg en hai etter bindvarianter. Bjørnson er meget morsom å samle i så måte. Som eksempel kan jeg nevne Bjørnsons *Redaktøren* trykket i 1874 som i Schiøtz/Ringstrøms *Norske førsteutgaver* er registrert med fem ulike omslagsvarianter og hele syv ulike dekorerte helsjirtingbind. Nå skal det nevnes at det ble trykket et usedvanlig optimistisk opplag av denne boken. Bjørnson ønsket store opplag for å kunne tilby bøkene til en lav pris, slik at flere kunne se seg råd til å kjøpe bøkene hans. *Redaktøren* ble ikke den suksessen som Bjørnson hadde håpet, og boken ble liggende i materie på lager hos forlegger i mange år. En av helsjirtingbindvariantene er et bind med dekor i jugendstil, som er identisk med dekoren som ble benyttet på Bjørnsons bøker fra 1901-1909. Skuespilllet fikk med materien fra 1874 trykket nye omslag i 1918! I følge Arthur Thuesen var det fortsatt heftede eksemplarer igjen på lager i 1950! Selv har jeg en uregistrert omslagsvariant av denne boken i min samling.

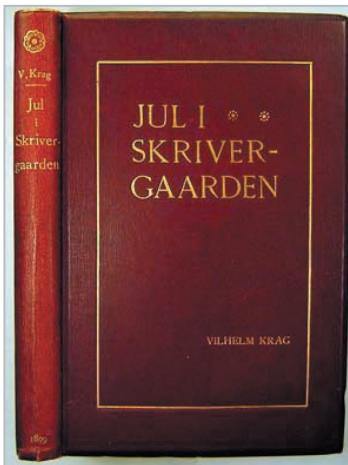
Å samle bindvarianter tilfører etter min mening en ny dimensjon til spenningen av å samle bøker. Man tror man har en komplett rekke førsteutgaver, så får man plutselig høre fra en annen boksamler at det eksisterer enda en variant. Da er det bare å begi seg ut på bokjakt igjen.

I det følgende vil jeg presentere tre uregistrerte bindvarianter som jeg regner med vil føre til nye tilføyelser i desideratalistene (ønskelistene) hos mange boksamllere. I kommende kataloger vil jeg presentere flere nye bindvarianter. Hvis noen av dere har uregistrerte varianter av norske førsteutgaver i samlingene deres, er jeg meget interessert i informasjon rundt disse. For variantbindsammlere er det en liten godbit i denne katalogen. Det gjelder en ny variant av Oskar Braatens *Oslo-fortellinger*.

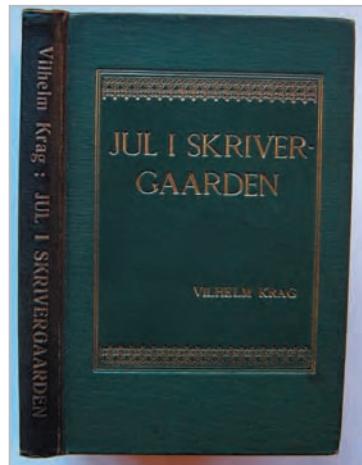
Tryggve Andersen: *I cancellirådens dage*. Norli. 1897. Denne boken er registrert kun med typografisk omslag i Schiøtz/Ringstrøms *Norske førsteutgaver*. Jeg har tidligere hatt et eksemplar i original dekorert helsjirting. Dette var førsteutgavens materie satt inn i det dekorerte bindet som ble benyttet på annen utgave av boken.

Vilhelm Krag: *Jul i Skrivergaarden. Novellecyclus.* Aschehoug. 1899. Denne boken er registrert kun med en helsjirtingvariant i Schhiøtz/Ringstrøms "Norske førsteutgaver". Jeg har tidligere hatt et eksemplar i original dekorert helsjirting med avvikende dekor på fordekkel og rygg. Forfatternavn og tittel er skrevet på langs av ryggstripen og ikke på tvers. Det er ikke trykket årstallet 1899 nederst på ryggstripen. Øverst og nederst i rammen på fordekkel er det en gulldekorert bord. Forsatspapiret er blankt. Dette eksemplaret har ikke friblad foran eller bak i boken. Det er forlagsstempel på bakdekkel. Noen av sidene var skjevt beskåret og gikk på utsiden av deklene. Kan det være snakk om et prøvebind?

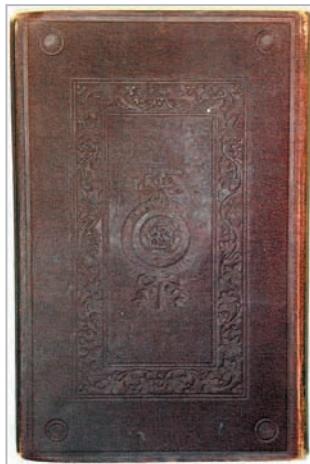

Registrert variant

Uregistrert variant

Jonas Lie: *Livsslaven.* Gyldendal. 1883. Denne boken er registrert kun med en helsjirtingvariant i Schhiøtz/Ringstrøms *Norske førsteutgaver*. Her har jeg fått informasjon av en Jonas Lie samler at det foreligger to varianter av blindtrykket på bakdekkel av denne boken.

Registrert variant

Uregistrert variant

God fornøyelse med katalogen!

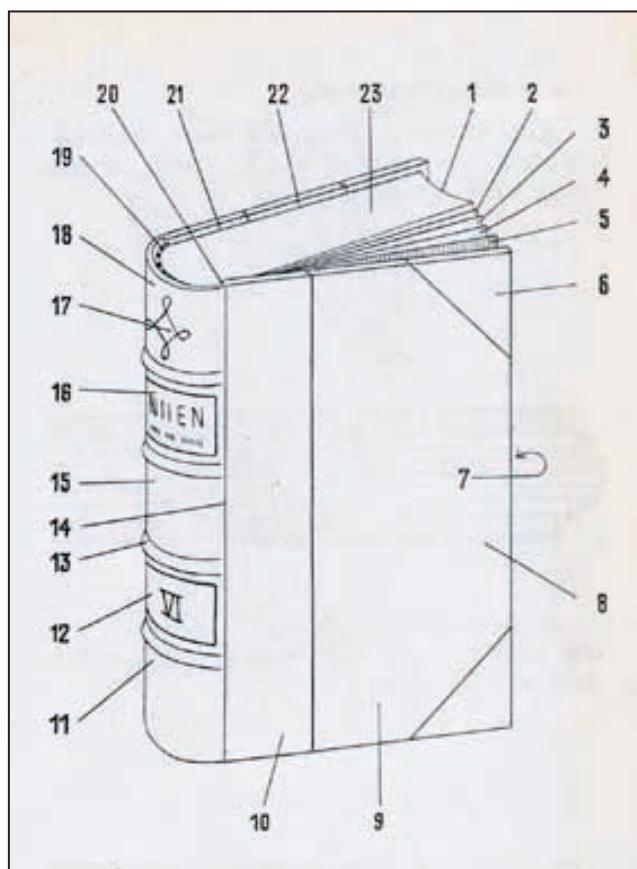
Med vennlig hilsen
Fredrik Delås

Antikvariat Bryggen
Bryggenveien 42
1747 Skjeberg

Telefon 69 15 11 57
post@antikvariat-bryggen.no
www.antikvariat-bryggen.no
Organisasjonsnummer 991 604 359

For eventuelle nybegynnere vil jeg her nevne noen av faguttrykkene jeg bruker i beskrivelser av bøkene mine.

1. Forsnittet
2. Tittelbladet
3. Smusstittel
4. Omhengingspapir (friblad av hvitt papir)
5. Farget forsatsblad
6. Hjørne
7. Fastklebet kulørt forsatsblad (speil)
8. Bindside eller overtrekk
9. Kulørt sidepapir eller overtrekk
10. Rygg (skinn, sjirting etc.)
11. Fot
12. Bindfelt eller tomemfelt
13. Opphøyninger eller bind
14. Utvendig fals
15. Ryggfelt
16. Tittelfelt
17. Stempel (dekorasjon)
18. Hode
19. Kapitélbånd
20. Innvendig fals
21. Innslag
22. Formering
23. Toppsnittet

Noen forklaringer på de mest brukte benevnelser jeg benytter på innbindingsvarianter:

Helsjirting - Boken er trukket med sjirting sammenhengende på dekler og rygg.

Halvsjirting - Boken er trukket med sjirting på rygg og hjørner.

Sjirtingrygg - Boken er trukket med sjirting på rygg.

Helskinn - Boken er trukket med skinn sammenhengende på dekler og rygg.

Halvskinn - Boken er trukket med skinn på rygg og hjørner.

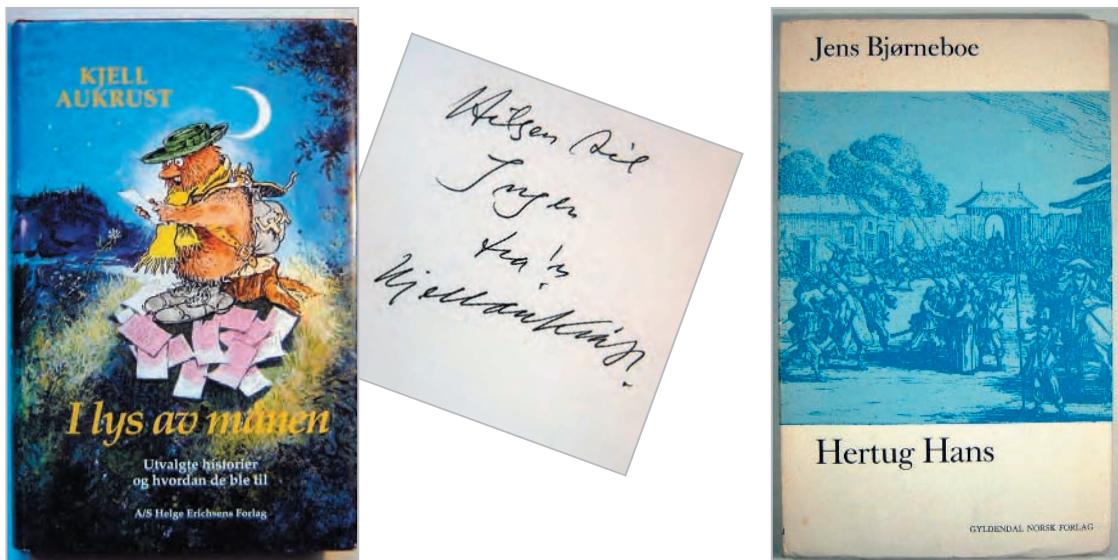
Skinnrygg - Boken er trukket med skinn på rygg.

Originalbind - Boken i original innbinding fra forlag.

Originale omslag - Heftet.

Varia

1. AUKRUST, Kjell: *I lys av månen. Utvalgte historier og hvordan de ble til, med tegninger av forfatteren.* Helge Erichsens Forlag. Oslo. 222 sider. 1990. Originalt rødt skinnbind med smussomslag. Dedikasjon signert Kjell Aukrust. Et meget pent eksemplar. 400,-
2. BJØRNEBOE, Jens: *Hertug Hans. En novelle.* Gyldendal. Oslo. 109 sider. 1972. Originale omslag. Usprettet og ubeskåret. Papiret på bakre omslag er en anelse "rufsete" i overflaten nederst ut mot ryggstripen (2x4cm). Dette er ikke fremtredende. Lite navntrekk i nedre høyre hjørne på smusstittelblad. For øvrig et pent eksemplar. 350,-

Variantbind av Oskar Braatens Oslo-fortellinger

I Schiøtz/Ringstrøm er det kun nevnt en variant av denne boken. Nedenfor har jeg beskrevet to ulike bindvarianter.

3. BRAATEN, Oskar: *Oslo-fortellinger.* Aschehoug. Oslo. Med tegninger av Asbjørn Aamodt. 245 sider. 1935. Originalt grønt helsjirtingbind med rikelig ryggdekor på rygg, samt tittel og forfatternavn på fordekkel. Et meget pent eksemplar. 200,-
4. BRAATEN, Oskar: *Oslo-fortellinger.* Aschehoug. Oslo. Med tegninger av Asbjørn Aamodt. 245 sider. 1935. Originalt grønt papirbind med tittel og forfatternavn på rygg. Med smussomslag signer A(sbjørn A(amodt)). Boken er pen. Smussomslaget er helt. Et par svake fuktflekker på fremre del av omslag. Dessverre har det rent en tynn 6,5 cm lang stripe hvit maling på ryggstripen tvers over forfatternavn og tittel. 450,-

Arne Dybfest 1869-92

Arne Dybfest ble født 30. juni 1869 i Trondheim. Han vokser opp under små kår i et strengt religiøst hjem. Som femtenåring (1884) blir han mistenkt for noen mindre tyverier og havner i fengsel. Når dommen er sonet sendes han til en slekning i USA for å hjelpe til på gården "over there". Her kommer han i kontakt med Johann Joseph Most, en tysk anarkist. Dybfest blir medarbeider i Mosts anarkisttidsskrift *Freiheit*. En hendelse på dette tidspunkt, som gjør sterkt inntrykk på Dybfest, er en terroristaksjon hvor flere mennesker blir drept og skadet under et anarkistmøte i Haymarket, Virginia. Fem anarkister, hvorav flere ikke var tilstede under møtet, blir hengt etter en svært omdiskutert rettsak. Dybfest får tillatelse til å intervju en av de dødsdømte, Albert Parsons i fengselet i Chicago. Dette møtet blir skildret i Dybfests bok *Blandt Anarkister* (1890). Dybfest blir nå redaktør i *Fargo-Posten*, Dakota og medredaktør i *Daglig Tidende*, Minneapolis. Han skriver også "Amerika-brev" til *Social-Demokraten* i Kristiania. Nå treffer han blant annet Knut Hamsun som ofte er innom redaksjonen for å selge sine artikler. Peter Egge var en barndomskamerat av Dybfest, og skriver i sin bok *Minner fra barndom og ungdom* (1948): "Jeg hørte første gang gjennom Arne Dybfest om en norsk-amerikaner som kalte seg Knut Hamsun. Denne mannen holdt litterære foredrag der borte. Han stakk innom på redaksjonskontoret hvor Dybfest satt, og bød frem dikt og artikler. Det var en mann svær til å reklamere for seg selv og til å bløffe i både det han talte og skrev."

Hamsun på sin side, skrev 19 år gammel: "Jeg mindes godt Arne Dybfest... Jeg møtte ham en gang paa gaten i Minneapolis, jeg husker han hadde Ørevarmere for Kulden, jeg hadde ikke mere Overfrak end han, men jeg hadde mere Haar til Ørene." Hamsun skal ha husket Dybfest fra den tiden "som en snill gut som hadde Venlighed ovenfor mig da jeg levet i stor Motgang."

I 1888, 19 år gammel, reiser Dybfest tilbake til Trondheim. Han får jobb i et agenturfirma, og skriver dessuten noen artikler og litteraturanmeldelser i ukepressen. Peter Egge og Arne Dybfest etablerer det politisk-litterære tidsskriftet *Den nye Tid*. I det første nummeret leverer Arne Garborg og Herman Bang hvert sitt originalbidrag. Tidsskriftet sliter med å skaffe abonnenter, og det blir med kun dette første nummeret.

I 1889 blir Dybfest medarbeider i *Fedraheimen*, Ivar Mortensson og Rasmus Steinsviks anarkistorgan. I 1890 flytter han til Kristiania. Han anmelder blant annet Knut Hamsuns *Sult*: "Det er intet Drama, som er bygget op paa en Handling og spilles du gjennem de mange Intriger... Han har en ny måde at fortælle paa, et nyt Sprog at meddele ved. Han mener videre at *Sult* må være et Vækkelssens Raab, der gaar omkring og trækker medlidende paa Skuldrene til Begavelsen og lar den sulte i hjel." Nå gir Dybfest ut *Blandt Anarkister* (1890).

Knut Hamsun skriver før boken trykkes: "Der er en ung Forfatter i T(rond)hjem, som har skrevet noget, jeg har syntes rigtig godt om, Arne Dybfest." Når boken foreligger skriver Hamsun i et brev til Olaf Norli datert 4. desember 1890: "Jeg har jo ingen Autoritet, ved De; men hvis mit Ord havde nogen vægt, saa vilde jeg sige om Arne Dybfests bog, at den er et literært Produkt værdifuldere end mangen tyk Roman... dens Stil er meget fin, den minder mig nærmest om et Digt i Prosa."

I 1891 kommer *Ira* ut. Dybfest skriver til sin forlegger Olaf Norli: "Fra Hamsun har jeg havt et langt Brev, hvori han taler om, hvilket betydelig Arbejde *Ira* er og slaar fast, at jeg med den er kommet ovenpaa, skjønt han tror, at "Kvaæget" ikke vil like den." Flere anmeldere mener at Dybfest med *Ira* har kopiert Hamsuns *Sult*.

I mars 1892 treffer Dybfest vennen Vilhelm Solheim. Solheim har nettopp gitt ut boken *Listerlandet*. Boken har blitt regelrett slaktet av Tryggve Andersen. Solheim akter å begå selvmord og tar en siste fest i Kristiania sammen med Dybfest før han reiser med båten til Hovedøya hvor han skyter seg. Dybfest skriver en nekrolog over Solheim i Dagbladet dagen etter. Det oppstår en stor offentlig diskusjon om hvorvidt Dybfest har unnlatt å hjelpe en venn i fare. Dybfest flytter til Bergen for å slippe unna. Her blir han omtalt som "morderen" i avisene *Bergenser*. Under en seiltur utenfor Bergen hopper Dybfest, etter sigende, på sjøen under en krang med en medpassasjer. Steinsvik skriver i nekrologen over Arne Dybfest: "Dybfest er altso ikkje meir. Samfunde hev dømt han. Sjøl fullbyrda han domen. Samfunde fek si hemn gratis. Dybfest som ikkje berga sin sjuke ven, han skulde få sin straf. Men lovens folk som med harde fingre dreiv Dybfest i have--? Snak kje um det."

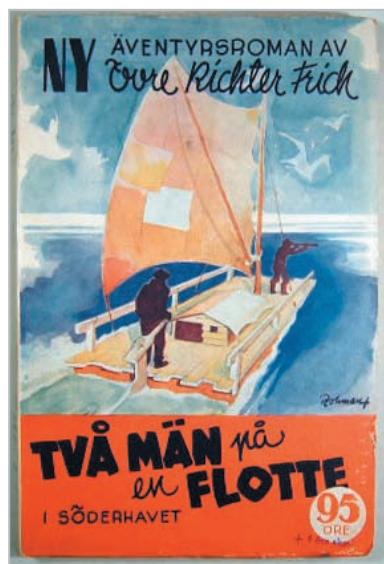
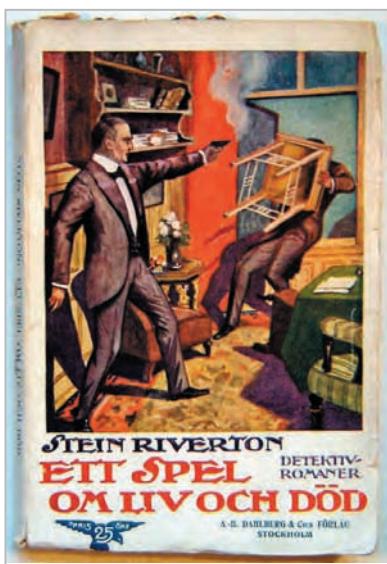
Arne Dybfest ble bare 23 år gammel. Han er en av de få norske diktere som blir omtalt som dekadanseforfatter.

Komplett rekke av Arne Dybfests bøker

5. DYBFEST, Arne: *Blandt anarkister*. Olaf Norli. Kristiania. 112 sider. 1890. Originale omslag. Usprettet og ubeskåret. Hvis noe skal trekke ned, må det være at rødfargen ikke har klart å holde seg like kraftig langs ryggstripen. Det er som om boken kommer rett fra trykkeriet. 1 250,-
6. DYBFEST, Arne: *Ira*. Olaf Norli. Kristiania. 168 sider. 1891. Originale omslag. Usprettet og ubeskåret. Det er som om boken kommer rett fra trykkeriet. 1 250,-
7. DYBFEST, Arne: *Ira*. Olaf Norli. Kristiania. 168 sider. 1891. Originalt dekorert helsjirtingbind. Lesesnor løs, men vedlagt. Dedikasjon fra forleggeren på friblad. Ryggstripe en anelse bleket. Lite støt ved nedre kapitål. Et par mørke pletter i øvre del av fordekkel. 800,-
- Ira* er den eneste av Arne Dybfests bøker som ble utgitt i helsjirtingbind.
8. DYBFEST, Arne: *To noveller*. Olaf Norli. Kristiania. 140 sider. 1892. Originale omslag. Usprettet og ubeskåret. Det er som om boken kommer rett fra trykkeriet. 800,-

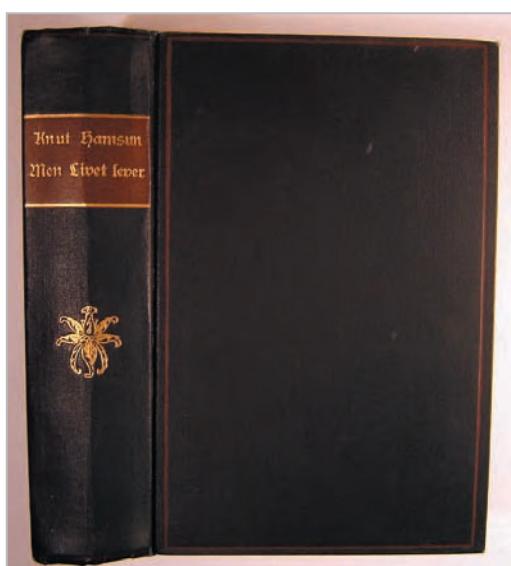

9. (ELVESTAD, Sven): *Et spel om liv och död och Turisternas skräck* av Stein Riverton. A.-B. Dahlberg. Stockholm. 143 sider. 1914. Originale omslag. Svak brett i nedre hjørne på fremre omslag. Svake blyantsnotater på bakre omslag. Et fint eksemplar. 900,-
Schiøtz/Ringstrøm: II. Utenlandske førsteutgaver av spesiell interesse. A Svenske førsteutgaver som ikke helt eller delvis er utgitt i ordinær bokform på norsk. Fortellingene var først blitt publisert i Lys og Skygge nummer 4 og 20 under titlene Et Spil om Liv og Død og Turisternes Skræk.
10. ELVESTAD, Sven (Stein Riverton): *I det förflyttnas våld*. Detektivroman av Stein Riverton. Andra upplagan. A.-B. Dahlberg. Stockholm. 111 sider. 1915. Originale omslag. Meget svak slitasje øverst og nederst på ryggstripe. For øvrig et fint eksemplar. 350,-
11. FALKBERGET, Johan: *Av jarleæt*. Aschehoug. Kristiania. 211 sider. 1914. Originalt dekorert helsjirtingbind. Grønt. Bundet med foromslag. En liten hvit stripe øverst i venstre hjørne på fordekkel. For øvrig et fint eksemplar. 350,-
12. FALKBERGET, Johan: *Brændoffer*. Aschehoug. Kristiania. 282 sider. 1917. Originalt dekorert helsjirtingbind. Grønt. Blanke forsatsblad. En anelse skjevlest. Navntrekk med svak blyant på forsatsblad. For øvrig et fint eksemplar. 350,-
13. FRICH, Øvre Richter: *Guldpesten*. Detektivroman. VOL. I o. II. Dahlbergs. Stockholm. 124 sider. 1918. Originale omslag. Et fint eksemplar. 175,-
14. FRICH, Øvre Richter: *Kondoren. Äventyrsroman*. Dahlbergs. Stockholm. 130 sider. 1918. Originale omslag. Ryggstripe noe mørknet. For øvrig et fint eksemplar. 175,-
15. FRICH, Øvre Richter: *Starke Jansson i Kinesiska sjön*. Allas. Stockholm. 96 sider. 1941. Originale omslag. Ingen tegn til slitasje i ytterkant av omslag. Et særdeles pent og lytefritt eksemplar. 1 750,-
Schiøtz/Ringstrøm: D. Utenlandske førsteutgaver av spesiell interesse.

16. FRICH, Øvre Richter: *Två män på en flotte i söderhavet*. Allas. Stockholm. 96 sider. 1941. Originale omslag. Et meget pent eksemplar. 750,-
- Schiøtz/Ringstrøm: D. Utenlandske førsteutgaver av spesiell interesse.
17. HAMSUN, Knut: *I Æventyrland. Oplevet og drømt i Kaukasien*. Gyldendal. København. 300 sider. 1903. Originale omslag. Rift mellom ryggstripe og foromslag i øvre 1,5 cm. Svak slitasje ved nedre del av ryggstripe. Navntrekk på foromslag. Svak brett i nedre og øvre hjørne av bakre omslag. Ren materie. Fast i bokblokken. 1 200,-
18. HAMSUN, Knut: *Men livet lever*. Gyldendal. Oslo. 285 + 304 sider. 1933. Originalt grønt helsjirtingbind. Navntrekk på forsatsblad. Et fint eksemplar. 400

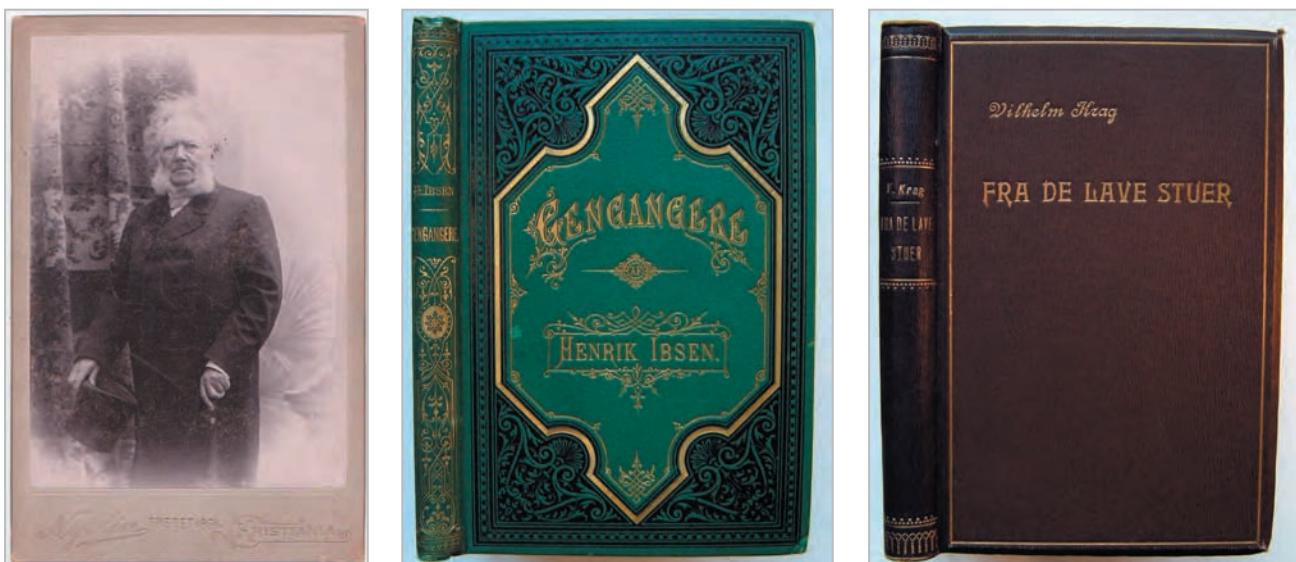
Schiøtz/Ringstrøm: Variant B: Et mellomgrønt helsjirtingbind.

12. IBSEN, Henrik: *Gengangere. Et familjedrama i tre akter*. Gyldendal. København. 164 sider. 1881. Originalt dekorert helsjirtingbind. Grønt. Meget svak fargeavskrapning ved kapiteler langs ytre falser. En meget svak og lite fremtredende plett (2 mm x 4 mm) på fordekkel. En liten anelse skjevlest. Nedre hjørner meget svakt støtte. Grønnfargen på rygg er like frisk som på dekler. Navntrekk på friblad. Plettfri materie. Et friskt eksemplar. 3 500,-

Når jeg beskriver bøker i de noe høyere prisklasser, tenderer jeg mot filatelen og beskriver det som er mulig å påpeke når det gjelder bokens tilstand. Dette er ikke alltid til min fordel, da bøkene ut fra beskrivelsen kan oppfattes som i dårligere stand enn det faktisk er. Dette gjelder nok ovenfor beskrevne bok.

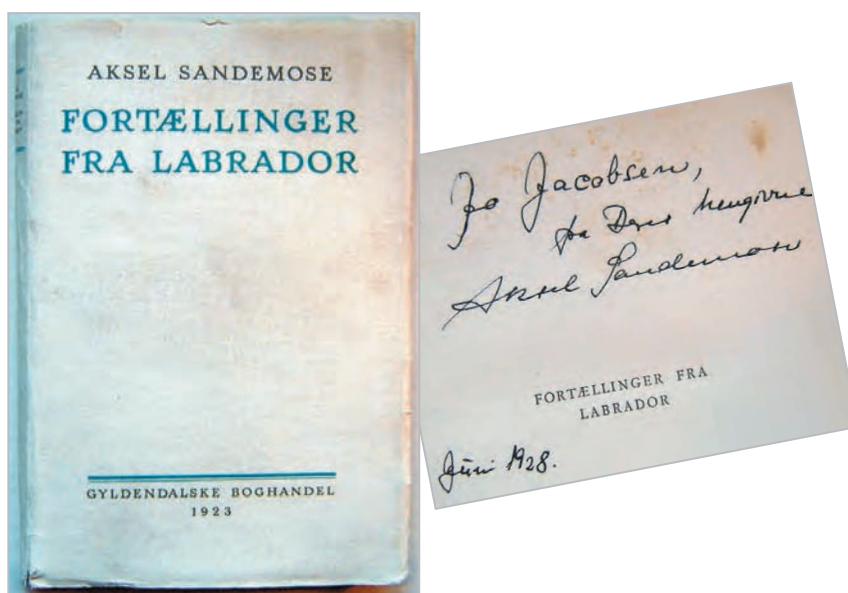
19. KINCK, Hans E.: *Mot karneval*. Aschehoug. Kristiania. 400 sider. 1915. Originalt dekorert helsjirtingbind. Grønt. Et fint eksemplar. 250,-
20. KINCK, Hans E.: *Paa Ekre'rnes gaard. Drama i fire akter*. Aschehoug. Kristiania. 242 sider. 1913. Originalt dekorert helsjirtingbind. Blått. Meget svak fargeavskrapning ytterst ved kapiteler. Navntrekk på forsatsblad. For øvrig et fint eksemplar. 200,-
21. KRAG, Vilhelm: *Fra de lave stuer*. Aschehoug. Kristiania. 220 sider. 1897. Originalt dekorert helsjirtingbind. Brunt. Svak fargeavskrapning ytterst ved kapiteler. Nedre hjørne på bakdekkel noe støtt. Svak rift i sjirtingen på bakdekkel (2 mm x 4 mm). I all hovedsak et fint eksemplar. 600,-
22. IBSEN, Henrik: Originalt fotografi. Sent 1890? Ikke montert på papp. 13,5 cm x 9 cm. (Foto på forside av katalog). 2 500,-
23. IBSEN, Henrik: Originalt fotografi. Montert på papp. 16,5 cm x 10,5 cm. Nyblin. Kristiania. Eneret 1894. Svakt støt i nedre høyre hjørne. Svak overflateslitasje. 2 000,-

Sandemoses debut med dedikasjon

24. SANDEMOSE, Aksel: *Fortællinger fra Labrador*. Gyldendalske. 159 sider. 1923. Debut. Originale omslag. Hele omslaget henger sammen, og er løst fra materien. Omslag svakt smusset. Bortsett fra et par mindre pletter på smusstittelblad, er materien fast og plettfri. Kommentar til boken skrevet med blyant i nedre del av smusstittelblad. Dedikasjon til Jo Jacobsen "...fra deres hengivne Aksel Sandemose", datert juni 1928. 2 250,-

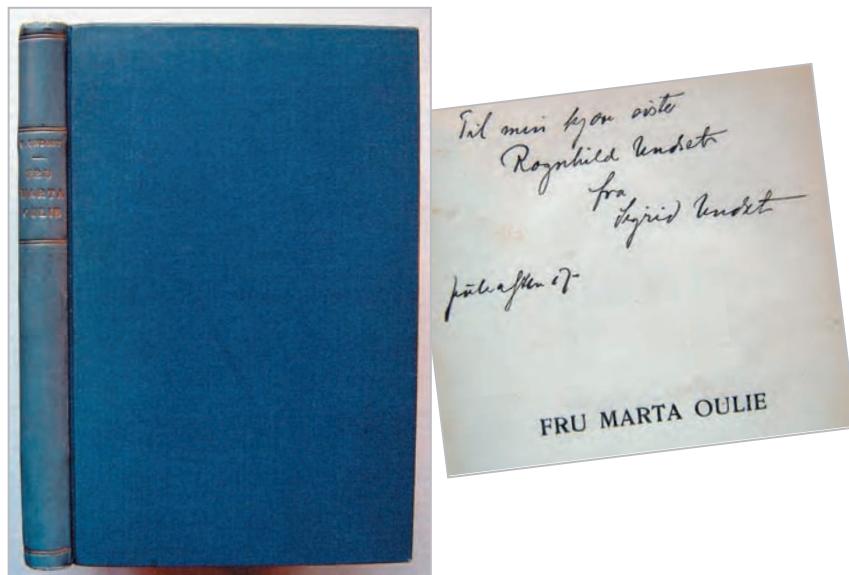
Johanne Jacobsen var en fremtredende kvinne i mellomkrigstidens kulturradikale miljø i København. Hun var blant annet forfatter, seksualopplyser, psykoanalytiker og kvinnesaksforkjemper.

Undsets debut med dedikasjon

25. UNDSET, Sigrid: *Fru Marta Oulie*. Aschehoug. Kristiania. 129 sider. 1907. Debut. Enkelt og velholdt helsjirtingbind. Ren materie. Dedikasjon på smusstittelblad: "Til min kjære søster Ragnhild Undset fra Sigrid Undset Julaften 07." 6 500,-

Et lignende privatbind med samme dedikasjon, men til søsteren Signe Dorothea, ble solgt ved Cappelens auksjon nummer 38, 2006. Mye tyder på at en stolt debutant har gitt familiemedlemmer denne boken i julegave.

26. VOGT, Nils Collett: *Hjemkomst. Digte*. Aschehoug. Kristiania. 116 sider. 1917. Originalt dekorert helsjirtingbind med smussomslag. Omslaget har et svakt lite stempel over forfatternavnet, og en meget svak slitasje i øvre ytterkant av ryggstripe. For øvrig et pent omslag. Sjirtingen har et par svake bukler på fordekket. Lite stempel på forsatsblad. Forsatser er svakt brunpletet. Jo Jacobsens signatur på smusstittelblad. En liten akvarell (malt av Jo Jacobsen?) på første blanke side. Dette påvirker ikke de andre sidene. Et fint eksemplar med smussomslaget som ikke er så vanlig å se. 400,-

Øverlands Hustavler med dedikasjon

27. ØVERLAND, Arnulf: *Hustavler. Digte*. Fram Forlag. 84 sider. 1929. Originale omslag. Omslag er plettet og med fukt-flekk. Dedikasjon til Jo Jacobsen "...med takk for samværet i Oslo 1930 fra Deres ærbødige Arnulf Øverland". Lite stempel på første friblad. 400,-

